

TASAVVUF SOHBETLERİ

Dinle

CEMÂLNUR
SARGUT

NI
NEFES

Yenilenen
100.000
ADET
Kapağıyla

İÇİNDEKİLER

Teşekkür.....	7
Önsöz.....	9
Tasavvuf	11
Edep.....	23
Kazâ-Kader.....	91
Tevhid.....	121
Namaz.....	191
Hac ve Kurban	231

TEŞEKKÜR

Hocam Ken'an er-Rifâi hazretlerine ve Sâmiha Ayverdi hanımefendiye Őukranlarımı sunarım.

Kitabın faydası bu iki büyük sultandandır, hataları ise bana aittir.

Cemâlnur Sargut

ÖNSÖZ

Hocam Ken'an Rifâî, bizim "Tevhid" erbâbı olmamız için, mâneviyat yolunda bize tasavvuf ilmini bahşetti. Bu gönül ilmi, kalp hazînesidir ki; cevherleri ortaya koyuyor ve bu mücevhere sahip olan, Hakk muhabbetine kavuşuyor.

Cemâlnur Sargut böylece, Allah aşkının eri olarak, bu Hakk muhabbetini bütün dünyaya duyurmak vazifesini yüklendi.

Allah'dan kendisine himmet ve muvaffakiyetler diler, onu sahibime emânet ederim.

Annesi
Meşkûre Sargut

S:Hocam, Ken'an Rifâî Hazretleri'nin tasavvuf anlayışını bize anlatır mısınız?

C:Tasavvuf insanın kendi içine yaptığı yolculuktur.

Dînin zâhir yüzünden başka, bir de insanoğlunu kemâle eriştirmek, sağlam ve yıkılmaz bir iç hayatı kazandırmak için riyâzat (*nefsle mücâdele, nefsi kırma*), mücâhede (*nefsin arzularına direnme, cehd ve gayret etme*), tasfiye (*safılaştırma, temizleme*) hâlini ıslah potası içinde temizleme ve pişirme tarafı vardır. “Ben ahlâk sahibiyim demekle cehil ve gaflet (Hakk'ı unutmak) cehennemlerinden kurtulmak ve hakiki cennet olan ezeli yakınlığa erip, asli fitratını (*yaratılış*) bulmak kabil değildir. Akıllı bir kişi benim hiçbir Şeye ihtiyacım yok demeyip, kendini dünya kirlerinden arıtmaya ve rûhundan cehil ve gafleti silip, onu asli temizliği ile meydana çıkartmaya gayret etmelidir.” Diyor hocam Ken'an Rifâî, “*Sohbetler*” de.

Bu arınmanın yolunu da bize tasavvuf göstermiş, bu gayrette olan kişilere ışık tutmuş, yollarını aydınlatmıştır.

Kişinin kendini Allah'ın gözetimi altında hissetmesi ve bu şuurla davranıp yaşaması tasavvuf adını alır. Yani kişi her muamelesini Allah'la yapıyormuşçasına kendini mesul hisseder. Tasavvufun yolu ise; bu tavrı en ciddi şekilde yaşamak için konulan özel metodların tamamıdır. Abdülkâdir Geylânî'ye göre tasavvuf kelimesinin harflerinin her birinin ayrı bir anlamı vardır.

Şöyle ki:

T: Tevbe

S: Safâ, arınma

V: Velâyet

F: Fenâ'dır (*yokluk*)

Tasavvuf sekiz temel üzerine kurulmuştur. Birincisi; cömertliktir. Bu İbrâhim (a.s.)'ın sıfatıdır. İkincisi; rızâdır ki, bu İshak (a.s.)'ın sıfatıdır. Üçüncüsü, sabırdır ve Eyyüb (a.s.)'ın sıfatıdır. Dördüncüsü; işaretidir ki (Allah'ın her hâdisedeki rolünü bilmek), Zeke-riyya (a.s.)'ın sıfatıdır. Beşincisi; kurbettir ki (*yakınlık*) Yahya (a.s.)'ın sıfatıdır. Altıncısı; tasavvuftur ki (mânâ yolculuğu) Mûsâ (a.s.)'ın sıfatıdır. Yedincisi;

aştır ki İ̇sâ (a.s.)'ın sıfatıdır. Sekizincisi; fakirliktir (kulluğu bilmek) ki bu da Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.s.)'in sıfatıdır.

Semâın ve zikrin hakikatine vâsıl olan kimseye ten tekke, gönül makam olmuştur.

Cüneyd-i Bağdadî'ye göre tasavvuf, “Cenâb-ı Hakk'ın bir kulunu nefinden öldürüp, kendisiyle diri kılmasıdır. Tasavvuf dedikodu ve lâfla olmaz, maddî alışkanlıklara ve aşırı isteklere açlığın ve sevilen şeylerin terk edilmesi (tapmayı terk) ile olur.”

Bir gün Ken'an Rifâî'ye “Tasavvuf nedir?” diye sorulduğunda “Gönül bilgisidir” diye cevaplandırıyor. Sonra fikrini şöyle îzah ediyor: “En büyüğünden en küçüğüne kadar hiçbir şey yoktur ki Allah'ın irâdesi ile olmasın. Seni idâre eden rûhun ve aklındır. Rûhun rûhu da Allah'tır. Her şeyi hareket ve sükûna getiren kendi mânâsıdır. Mânânın mânâsı da yine Allah'tır. Şu halde rûhu ruha terk etmek ve kendi gözü ile kendini görmesini temin etmek icab eder. Her madde bir mânâyı îşaret için vücut bulmuştur. İnsan ise kâinatın mânâsıdır. Onun için koca Mevlânâ ‘Beytullah Beytullah olalı Allah gidip orada oturmadı, benim gönlüm hanesinde ise ondan gayrı bir şey yok’ diyor ki, işte tasavvuf bu bilgiyi edinebilmektir. Fakat

Eflatun'un da söylediği gibi, bu bilgi kitaplardan öğrenilmiyor. İnsan onu kendi kalbî hazinesinden pek ince bir tefekkür (*fikir yürütme, düşünme*) ile çıkarabilir ve mukaddes ateşi kendi zâtî (*asli, öz*) menbaidan uyandırabilir.”

Açarsak, tasavvuf, dînin istediği gibi sadece namaz kılmak, oruç tutmak, sabahlara kadar oturup ibâdet etmek, hayrat ve hasenatta bulunmak değildir. Şunu bilmek lâzımdır ki Allah fiili ile, kavli ile, sıfatı ve zâtı ile zâhir ve bâtın bütün tasarrufâtı (*tasarrufu, bir şeyi kullanma yetkisi*) ile insandan zuhûr etmiştir. Binâenaleyh Allah'ın lûtfu, keremi, kahrı, gazabı insanlara, yine insanlardan zuhûr eder. O halde her muamelenin Hak'la olduğunu bilirsen, kimden incinecek ve kimi inciteceksin? Bizim vücûdumuz Allah'ın sözüne, fiiline, zâhirî (*görünür*) ve bâtınî (*öz*) tasarrufuna bir alettir, çoğu zaman insan, Hakk'ın bu tasarrufunu kendinden zanneder. Halbuki bu tasarruf ödünç ve emânettir. İşte Resûlullah'ın, “*Nefsini bilen Rabbini bilir*”, diye ifâde ettiği düsturun mânâsı budur.

S: Çoklukta Allah'ın birliği nasıl görülür?

C:“Mükevvenat (*yaradılmışlar*) yani kesret (*çokluk*) Allah'ın birliğine mâni değildir. Nasıl ki denizin dal-

gaları, denizin birliğine mâni değilse.” “Meselâ adetleri alalım: 1,2,3 diyoruz. Fakat aslında iki var mıdır? İki, birin tekrarıdır. Anlaşıyor ki kesretin ifâdesi olan bütün adetlerin vücûdu birin tekrarından oluşuyor, yani birden başka adet yoktur. Hep vahdet-i vücud... Bu vahdet ilmi hâsıl olunca fâili (*fili yapan, özne*), mevcûdu yalnız Allah bilirsin. Hazret-i Ebûbekir bunun için ‘Hiçbir şey görmedim ki onda Allah'ı görmeyeyim’ dedi. İşte bunu bildin mi ne kediyi, ne köpeği, ne soğanı, ne de sarmısağı fenâ görmez, tahkir edemezsin.”

İşte buradan hareket edip bütün kâinatı Allah'ın dünya planında zuhûra gelişi olarak nazar-ı itibâre aldığından o, “Her zerrede bir nûr, her katrede bir zuhûr vardır” diye şu âlem içre (*içinde*) ne varsa, hepsi ile muamelesini Hakk'la muamele biliyor, her şeyi Hakk diye tâziz ediyor (*şerefli kılıyor*), tebcil ediyor (*yüceltiyor*) ve seviyor. Seviyor! Bizce üstünde en çok durulacak nokta budur ki şu sûretle Ken'an Rifâî, Allah sevgisini mücerretlikten (*soyut*) kurtararak müşahhasa (*somut*), dünyaya, mahlûkata getirmiş, yani başka bir deyişle kuvveden fiile (niyetten eyleme) intikâl ettirebilmiştir.

Hazret-i Şems, “Söz iş içindir, iş söz için değil” diyerek aynı mânâyı ifâde etmektedir.

Buradan da anlıyoruz ki, tasavvuf, bir ilim değil bir yaşam şeklidir. Bunun yolunu insân-ı kâmiller göstermiştir.

Gene Ken'an Rifâî diyor ki; “Tasavvuf, ölümsüz hayat ve her hâl ve vakitte edebdir.”

Tasavvuf güzel ahlâktır: İç ve dış edebiyatla edep lenmektir. İç edep; her yerde ve her şeyde Allah'ı temâşâ (*zevkle, hayranlıkla seyretme*) edebilmektir. Hocamız'ın dediği gibi, fiildeki hakîkî fâili görmektir. Dış edep ise; içten gelen edebî terbiyesiyle herkese ve her şeye eşit muamele edebilmek, hürmet edebilmek, hoş görebilmek ve Allah'ın emirlerine uyabilmektir.

“Tasavvuf, dilde hiçbir şey, gönülde her şeydir. Tasavvuf gönül bilgisidir”.

Tasavvuf ‘lâ ilâhe illallah’ın mânâsını âşikâr etmektir. Nârda (*ateş, sıkıntı*), nûrda, ganîde (*bolluk, zenginlik*), fakirde, kâfirde ve mü'minde aynı tecelliyi görmektedir. Allah'tan gayrı olmadığımızı bilip onu uzaklarda aramamaktır. Allah ile aradaki perde bizim kendi vücûdumuzdur.

Küllü (*bütün*) düşünüp nefse indirgemektir. Bunun için de insanı tasavvuf terbiyesi ile kül nâmına her türlü fedâkârlık, ferâgat (*hakkından vazgeçmek*), meşakkat (*güçlük, sıkıntı*) ve mahrumiyeti göze alabilecek bir terbiye sistemine tâbi tutmaktır.

S: Tasavvuf ehlinin cennet ve cehenneme bakışı nasıldır?

C: Tasavvuf insana cennet ve cehennemin hakikatini öğretir. Çünkü tasavvuf ehline göre cehennem, Allah'ın olmadığı yerdir. Öyle bir yer olmadığına göre cehennem (acı ve ızdırap) yoktur. Ağyar yok, zıtlar vardır. İkbâl'e göre cennet ve cehennem birer mahâl (*yer, mekân*) değil, birer hâlettir (*hâl, nitelik, keyfiyet*). Cehennem, cezâlandırıcı, intikam alıcı, Allah tarafından kulları için hazırlanmış ebedî bir işkence yeri değil, Allah'a ulaşmış bir varlığın, Allah'ın rahmetini, cana can katıcı rüzgârına karşı tekrar hassas kılacak uslandırma yolları getiren bir tecrübedir. Kur'an'a göre cehennem, insanın bir insan olarak muvaffakiyetsizliğini acı bir şekilde anlamasıdır.

Tasavvuf, hürriyettir: Hakîkî hürriyet, nefsin elinden âzad olmaktır. Yoksa “Ben hürüm, hürriyet var” demekle bir kimse hür olamaz, insan nefsinin zebûnu (*âciz, esir olmak*) iken, hiçbir veçhile hür sayılamaz. Meselâ bir sigara dumanına bile hüküm geçiremeyip terk etmek istediği halde ona esir olmaktan kurtulamayan insan nasıl olur da hürlük iddiasında bulunabilir? Ancak, iştihâlarının (*istekler*), insiyaklarının (*iç güdüler*), arzularının esiri değil, emîri olan insan, Koca İskender'e, “Sen benim bendemin bendesisin” diyen Diyojen gibi, bihakkın hür olabilir.

Tasavvuf birlik demektir. İnsanlıktan maksat da her şeyi birlemektir. 'Lâ ilâhe illallah'ın mânâsı, bütün mevcûdatın Allah'ın emrine zebun (*âciz, esir olmak*) ve mağlup olduğunu görmektir. Bütün mevcûdat, mahiyetlerini ancak Hakk'ın emriyle izhar (*âşikâr etmek, açığa çıkarmak*) eder.

Bütün bunları özetlersek, diyebiliriz ki Ken'an Rifâî'nin tasavvuf anlayışı; cümle mevcûdatı Hakk, Hakk'ı da halk bilmek esasına dayanan ve insandan kendi fânî vücûdunu ve nefsinin isteklerini, bâkî olan Hakk'ın yani halkın hizmet ve menfaati yolunda yok etmesini talep eden bir âlem görüşüne dayanıyordu. Zira o, insan idrakine nâmütenâhi (*bitmez tükenmez*) cüzler şeklinde dökülen küllî varlığı, mânâ dolu bir vahdet hâlinde idrak edebilme keyfiyetini benliğine bütünü ile mâl edebilmiş olan gerçek bir mutasavvıftı.

Gerçek mutasavvıf, değerini ve derecesini düşünmekle vakit kaybetmeyen, kendi hakîkatini ortaya koymak amacıyla hayatı tabiattan aldığı gibi kabul edip, insan ve eşya münasebetlerini, taşın suda yaptığı tek merkezli daireler gibi teklikten çokluğa götüren insandır.

“Tasavvuf aslında herhangi bir din kaydından müstakil olarak mevcut olup, insanla başlayan ve in-

Dinle

CEMÂLNUR SARGUT

Hız. Mevlânâ, Mesnevî'ye "Dinle" diye başlamıştır. Bütün âleme "Dinle" diye seslenen Hız. Mevlânâ'nın sözlerinin menbaı ise "Oku" diye başlayan Kur'an-ı Kerim'dir. Cemâlnur Sargut'un radyo konuşmalarından derlenen bu kitap, Mesnevî'yi Cemâlnur Sargut'un kendine has üslûbundan dinlemek isteyenler için bir rehber niteliğindedir.

"İblis neden İblis olmuştur?"

"Miraca yükselme biz insanlar için nasıl olacaktır?"

"Haccın içindeki kurban kesmenin mânâsı nedir?"

"Nefsin terbiyesinde nasıl bir yol izlenmelidir?"

"Cemâl ve celâle terbiye nasıl olur?" gibi soruların cevaplarını da bulacağınız bu eserde tasavvuf, edep, kaza-kader, tevhid, namaz, hac ve kurban konuları hem zâhirî hem de bâtinî yönleriyle açıklanmıştır.

"Cenneti dünyada bulmanın yolu tasavvufî terbiyeden geçer. Gerçek cennet olan huzur ve mutluluk, aynı terbiyenin sonucu olarak hürriyete kavuşmakla neticelenir. Bu bakış açısından tasavvuf, insanın insanlığını bulma yoludur vesselâm."

Cemâlnur Sargut

ISBN 978-605-5902-22-3

9 786055 902223

NI
NEFES